
**TRƯỜNG ĐẠI HỌC VĂN HÓA HÀ NỘI
KHOA THƯ VIỆN – THÔNG TIN**

**CÔNG TÁC BIÊN SOẠN THƯ MỤC TẠI THƯ
VIỆN QUỐC GIA VIỆT NAM TRONG GIAI
ĐOẠN HIỆN NAY**

KHÓA LUẬN TỐT NGHIỆP

**GIẢNG VIÊN HƯỚNG DẪN:
SINH VIÊN THỰC HIỆN:
LỚP:**

**Th.S Phạm Thị Phương Liên
Nguyễn Thị Vân Anh
TV39B**

HÀ NỘI - 2011

MỤC LỤC

Lời Nói Nào.....	3
Chương 1 Vai trò của công tác biên soạn thư mục tại Thư viện Quốc gia Việt Nam	7
1.1 Giới thiệu khái quát về Thư viện Quốc gia Việt Nam	7
<i>1.1.1</i> Quá trình hình thành và phát triển.....	7
<i>1.1.2</i> Chức năng, nhiệm vụ.....	8
<i>1.1.3</i> Vốn tài liệu và đối tượng phục vụ	11
1.2 Công tác thư mục và vai trò của công tác biên soạn thư mục đối với Thư viện Quốc gia Việt Nam.....	14
<i>1.2.1</i> Vai trò của công tác biên soạn thư mục tại Thư viện Quốc gia	14
<i>1.2.2</i> Vài nét về công tác biên soạn thư mục của Thư viện Quốc gia Việt Nam	15
<i>1.2.3</i> Tiêu chí đánh giá tài liệu thư mục	19
Chương 2 Hiện trạng công tác biên soạn thư mục tại Thư viện Quốc gia Việt Nam trong giai đoạn hiện nay	21
2.1 Loại hình thư mục Thư viện Quốc gia Việt Nam biên soạn (từ 1986 đến nay) .	21
<i>2.1.1</i> Thư mục quốc gia	21
<i>2.1.2</i> Các loại hình thư mục không định kỳ.....	22
2.2 Một số công trình thư mục tiêu biểu do Thư viện Quốc gia biên soạn	34
<i>2.2.1</i> Thư mục Quốc gia	35
<i>2.2.2</i> Thư mục chuyên đề.....	44
<i>2.2.3</i> Thư mục địa chí.....	50
<i>2.2.5</i> CSDL thư mục.....	54
Chương 3 Nhận xét và kiến nghị.....	66
3.1 Đánh giá công tác thư mục của TVQGVN	66
<i>3.1.1</i> Phương pháp biên soạn thư mục	66
<i>3.1.2</i> Tài liệu thư mục.....	75
<i>3.1.3</i> Công tác tuyên truyền, giới thiệu tài liệu thư mục.....	79
3.2 Một số kiến nghị nhằm nâng cao hiệu quả công tác biên soạn thư mục.....	82
<i>3.2.1</i> Phát triển, hoàn thiện thư mục quốc gia.....	82
<i>3.2.2</i> Đa dạng hóa các loại hình thư mục.....	83
<i>3.2.3</i> Đầu tư cơ sở vật chất kỹ thuật và điều kiện biên soạn thư mục.....	86
<i>3.2.4</i> Đào tạo cán bộ thư mục	86
<i>3.2.5</i> Phát triển dịch vụ thông tin thư mục	87
KẾT LUẬN	87
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO	89
PHỤ LỤC 1	92

Lời Nối Nối

1. Tính cấp thiết của đề tài

Công tác thư mục xuất hiện trên thế giới từ rất sớm và luôn là một khâu công tác có ý nghĩa quan trọng trong hoạt động của bất kỳ một thư viện nào. Thông qua công tác này, thư viện có thể thực hiện các chức năng xã hội của mình như phục vụ nghiên cứu khoa học, tuyên truyền đường lối chính sách của Đảng và Nhà nước. Hoạt động thư mục nói chung và hoạt động biên soạn thư mục nói riêng là những hoạt động không thể thiếu trong các cơ quan thông tin thư viện. Hoạt động biên soạn thư mục thể hiện vai trò tích cực của hoạt động thư viện, đó là không chỉ lưu giữ mà còn phổ biến tài liệu, thông tin tích cực thỏa mãn nhu cầu ngày càng phong phú của bạn đọc. Việc biên soạn thư mục trong hệ thống thư viện công cộng nhằm nhiều mục đích khác nhau: giới thiệu tài liệu mới xuất bản, định hướng cho bạn đọc tự học, nâng cao trình độ nghề nghiệp, trình độ sản xuất, nghiên cứu khoa học, giảng dạy... Do đó trong các khâu công tác của thư viện công cộng, không thể thiếu hoạt động thư mục. Hơn thế, hoạt động này còn có tác dụng thúc đẩy các khâu công tác khác trong thư viện.

Cùng với sự phát triển của hệ thống thư viện, công tác biên soạn thư mục ngày càng được hoàn thiện. Đặc biệt trong những năm gần đây đã có bước phát triển vượt bậc, phạm vi biên soạn được mở rộng, xuất hiện rất nhiều loại hình thư mục mới đáp ứng tốt nhất nhu cầu của bạn đọc và những người nghiên cứu.

Thư viện Quốc gia Việt Nam là thư viện trung tâm của cả nước, thư viện đầu ngành trong hệ thống thư viện công cộng, nơi lưu giữ lâu đời các xuất bản

phẩm của dân tộc, nơi có quan hệ mở rộng hợp tác với nhiều thư viện trên thế giới. Với những vai trò như vậy, Thư viện Quốc gia có điều kiện tốt nhất trong việc biên soạn các loại hình thư mục nhằm mục đích tổng hợp, bảo tồn lâu dài những giá trị văn hóa truyền thống của dân tộc, giúp đỡ các thư viện địa phương trong việc biên soạn thư mục đồng thời đáp ứng nhu cầu của bạn đọc về nguồn tài liệu.

Trên thực tế, đã có những đề tài nghiên cứu về hoạt động biên soạn thư mục trong các thư viện và tại Thư viện Quốc gia cụ thể như đề tài “Tìm hiểu tình hình biên soạn Thư mục Quốc gia ở Thư viện Quốc gia Việt Nam” của tác giả Trịnh Ngọc Bích (năm 1984) nhưng chưa có đề tài nào đề cập một cách toàn diện về công tác biên soạn thư mục của Thư viện Quốc gia Việt Nam trong tình hình hiện nay.

Nhận thức được tầm quan trọng của vấn đề, em đã chọn đề tài: **“Công tác biên soạn thư mục tại Thư viện Quốc gia Việt Nam trong giai đoạn hiện nay”** làm đề tài của khóa luận tốt nghiệp.

2. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu

- Đối tượng nghiên cứu : Loại hình thư mục; phương pháp biên soạn thư mục; phương pháp tuyên truyền, giới thiệu thư mục của Thư viện Quốc gia.

- Phạm vi nghiên cứu : Công tác biên soạn thư mục của thư viện Quốc gia Việt Nam từ năm 1986 đến nay.

3. Mục đích và nhiệm vụ nghiên cứu

- Mục đích : Phân định các loại hình thư mục do Thư viện Quốc gia biên soạn, đánh giá thực trạng biên soạn thư mục của Thư viện Quốc gia Việt

Nam, đồng thời đưa ra giải pháp giúp nâng cao chất lượng công tác biên soạn thư mục.

- Nhiệm vụ :

+ Xác định ý nghĩa, tầm quan trọng của công tác biên soạn thư mục.

+ Khảo sát thực trạng công tác biên soạn thư mục tại Thư viện Quốc gia Việt Nam.

+ Đưa ra giải pháp để hoàn thiện công tác biên soạn thư mục.

4. Phương pháp nghiên cứu

+ Thu thập, phân tích, tổng hợp tư liệu.

+ Thống kê, phân chia các loại hình thư mục.

+ Khảo sát thực tế.

+ Phỏng vấn, trao đổi.

5. Đóng góp của khóa luận

- Đưa ra cái nhìn toàn diện về công tác biên soạn thư mục của Thư viện Quốc gia Việt Nam từ năm 1986 đến nay.

- Đề xuất giải pháp khắc phục những hạn chế trong công tác biên soạn thư mục tại Thư viện Quốc gia nhằm hoàn thiện công tác thư mục, đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ của thư viện trong thời kỳ mới.

6. Bố cục bài khóa luận

Ngoài lời nói đầu, danh mục tài liệu tham khảo, phụ lục, bài khóa luận gồm 3 chương :

Chương 1: Vai trò của công tác biên soạn thư mục tại Thư viện Quốc gia Việt Nam

Chương 2: Hiện trạng công tác biên soạn thư mục tại Thư viện Quốc gia Việt Nam trong giai đoạn hiện nay

Chương 3: Nhận xét và kiến nghị

Mặc dù đã có nhiều cố gắng nhưng do trình độ, kinh nghiệm có hạn, thời gian nghiên cứu không dài nên bài khóa luận của em không tránh khỏi những thiếu sót nhất định. Do đó em mong nhận được sự thông cảm, và những góp ý quý báu của các thầy cô cũng như bạn đọc quan tâm đến đề tài này để bài khóa luận của em được hoàn thiện hơn.

Nhân đây em xin gửi lời cảm ơn chân thành tới toàn thể các thầy giáo, cô giáo trường Đại học Văn hóa Hà Nội đã truyền cho em những kiến thức quý giá trong 4 năm học, là nền tảng để em bước đầu tiếp xúc với công tác nghiên cứu khoa học. Đặc biệt em cũng xin gửi lời cảm ơn sâu sắc tới cô giáo hướng dẫn khóa luận tốt nghiệp Th.s Phạm Thị Phương Liên người đã trực tiếp hướng dẫn, góp ý cho em trong việc hoàn thành bài khóa luận.

Cuối cùng cho em được gửi lời cảm ơn tới những tình cảm động viên của gia đình, bạn bè, người thân dành cho em trong suốt quá trình nghiên cứu. Xin cảm ơn Ban giám đốc Thư viện Quốc gia Việt Nam, các cán bộ thư viện tại Thư viện Quốc gia đã nhiệt tình giúp đỡ em trong quá trình thu thập tài liệu.

Hà Nội, Ngày 30 /05 / 2011

DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO

-----*****-----

1. Báo cáo công tác hàng năm phòng Thông tin – Tư liệu Thư viện Quốc gia Việt Nam
2. Đoàn Phan Tân (1993), *Cấu trúc của CSDL thư mục*, Tạp chí thông tin và tư liệu, (số 4), tr. 47

3. Đỗ Trọng Thi (1977), *Thư viện Quốc gia Việt Nam vươn lên trong giai đoạn mới*,(số 2), Báo Nhân dân, tr. 4
4. Hà Thu Cúc (1983), *Một số mặt hoạt động của Thư viện Quốc gia*, Công tác thư viện thư mục, Hà Nội, Thư viện Quốc gia Việt Nam,(số 3), tr. 1-10
5. Hồ Tuyên, *Công tác thư mục ở Thư viện Quốc gia* (1963), Tập san Công tác thư viện,(số 4), tr.14-16
6. Lê Văn Việt (2000), *Cẩm nang nghề thư viện*, Nxb Văn hóa – Thông tin, tr. 630
7. Lê Văn Việt (1993), *Thư viện Quốc gia Việt Nam : Một số vấn đề cần giải quyết* , Tạp chí thông tin tư liệu,(số 1), tr. 1-4
8. Ngô Thiêm, *Một chặng đường phát triển của công tác thông tin thư mục ở Thư viện Quốc gia Việt Nam (1955 – 1980)*, Công tác thư viện thư mục, Hà Nội, Thư viện Quốc gia Việt Nam,(số 3), tr. 22-30
9. Nguyễn Khoa Điềm (2000), *Thư viện Quốc gia trước thềm thiên niên kỷ mới*, Tập san thư viện,(số 3), tr. 3-5
10. Nguyễn Tiên Hiền (1998), *Tổ chức và quản lý công tác thông tin – thư viện*, Đại học Văn hóa Hà Nội, tr. 51
11. *Pháp lệnh thư viện* (2001), Hà Nội, Nxb Chính trị Quốc gia
12. *Quyết định số 401 / TTg của Thủ tướng Chính phủ về chức năng, nhiệm vụ và quyền hạn của Thư viện Quốc gia Việt Nam* (1999), Văn bản pháp quy, Hà Nội, Nxb Văn hóa thông tin, tr. 29-32
13. Trịnh Kim Chi (1993), *Thư mục học đại cương*, Đại học Văn hóa Hà Nội, tr. 246

-
14. Từ Kính Đàm (1978), *Về các bản thư mục quốc gia Việt Nam* (1978), Công tác thư viện, Hà Nội, Thư viện Quốc gia, (số 31), tr.21-28
15. Võ Quang Uẩn (1988), *Đề cương bài giảng hệ thống tìm tin – Phần thư mục và index*
16. Võ Quang Uẩn (1984), *Mấy suy nghĩ về tổ chức kho tra cứu và hoạt động của nó*, Công tác thư viện – thư mục, (số 3), tr.16-22